Leyden Academy
on Vitality & Ageing

De waarde van ouderen in onze samenleving

4 september 2026 Rotterdam

Prof. dr. Tineke Abma

Directeur-bestuurder

Bijzonder hoogleraar Ouderenparticipatie

Bijzonder hoogleraar Kunst en Zorg

In 2030 is 25% van de bevolking ouder dan 67 jaar

- 1,7 miljoen 75-plussers
- Levensverwachting is toegenomen: 10 jaar cadeau
- Toename van vitale ouderen
- 1 op de 4 kinderen geboren anno 2026 wordt 90 jaar
- 1 op de 10 wordt 100 jaar

Eeuwelingen

Al eeuwen zijn mensen gefascineerd door de hoge ouderdom.

Iris Apfel
Mode ontwerpster, fashion icon
102 jaar
© Wendell Teodoro

Wat is het geheim van honderdjarigen?

Blues zones

Plekken waar de meeste honderdjarigen wonen kenmerken zich door sobere levensstijl, veel beweging, gezonde voeding, sociale contacten, zin in het leven.

Levensloop complexer

Doorlopen van verschillende stadia, bijvoorbeeld het drie fasen model: opgroeien, volwassen, ouderdom. Veel regelingen zijn hierop gebaseerd, maar in werkelijkheid complexer, zeker anno 2026

Levenstevredenheid

Oudere mensen zijn doorgaans heel tevreden met hun leven, ondanks toenemende ongemakken: 85-jarigen geven hun huidige leven gemiddeld een 8. Dit rapportcijfer is vergelijkbaar met dat van jonge mensen.

Levenstevredenheid vertoont een U-curve; wereldwijd neemt de levenstevredenheid onder jongeren af.

Participatie

Participatie beschouwen we in brede zin als meedoen aan de samenleving: alle activiteiten die burgers in verbinding met anderen ontplooien.

Leeftijdsdiscriminatie / seniorisme

Denken - stereotypen
Voelen - vooroordelen
Gedrag - discriminatie

Betreft alle leeftijden, maar
disproportioneel voor ouderen.

Een op de drie

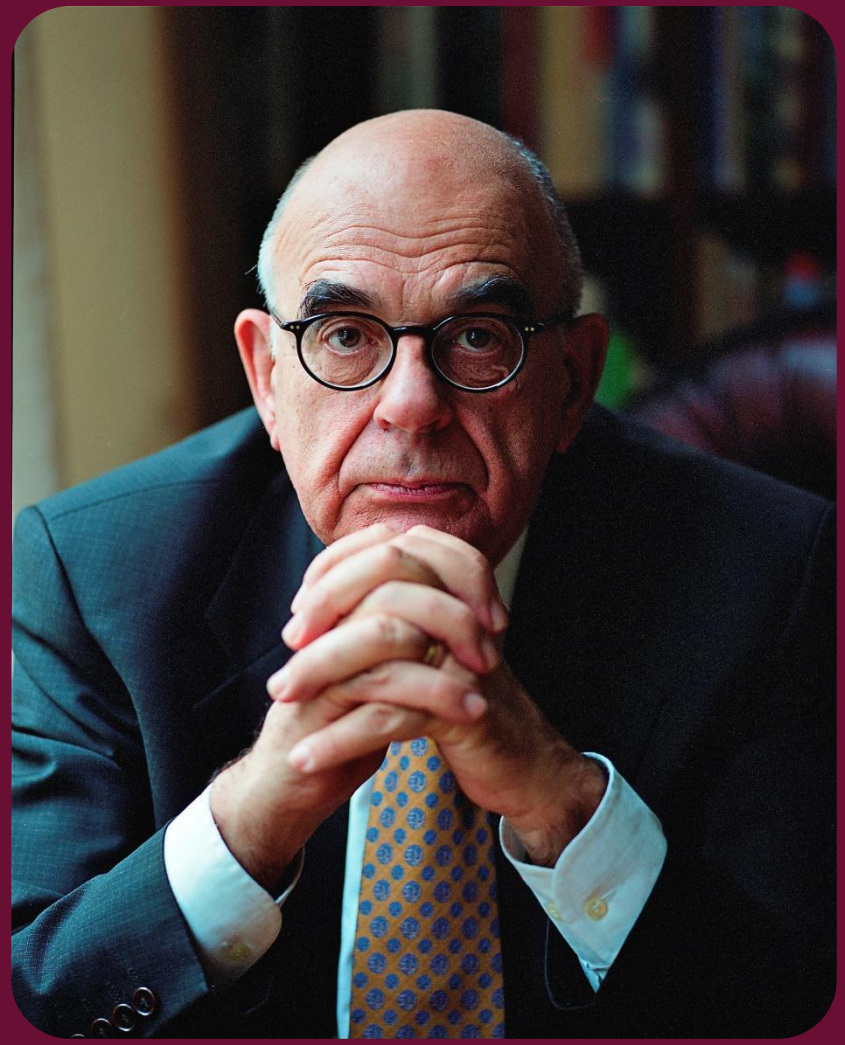
“Ik voelde me gedumpt.
Nee, ik werd gedumpt.”

Nieuwslezer Clairy Polak (64 jaar)

“Ik word alleen gevraagd over het verleden.
Terwijl ik ook nog wel wat te zeggen heb over het heden en de toekomst.”

Oud-politicus Jan Pronk (86 jaar)

“Men twijfelt aan je fysieke kwaliteit, men twijfelt aan je mentale kwaliteiten en men zegt: ‘Je bent al oud, kan dat eigenlijk wel?’”

Oud-jurist (81 jaar)

The language of ageing

Dr. Jolanda Lindenberg

Welke woorden worden gebruikt in de populaire media?

- Oudjes
- Bejaarden
- Boomers

In combinatie met eenzaamheid, kwetsbaarheid, zorg

deVolkskrant

De vergrijzing is in volle gang, maar waar blijven al die zorgbehoevende ouderen dan?

Avoord

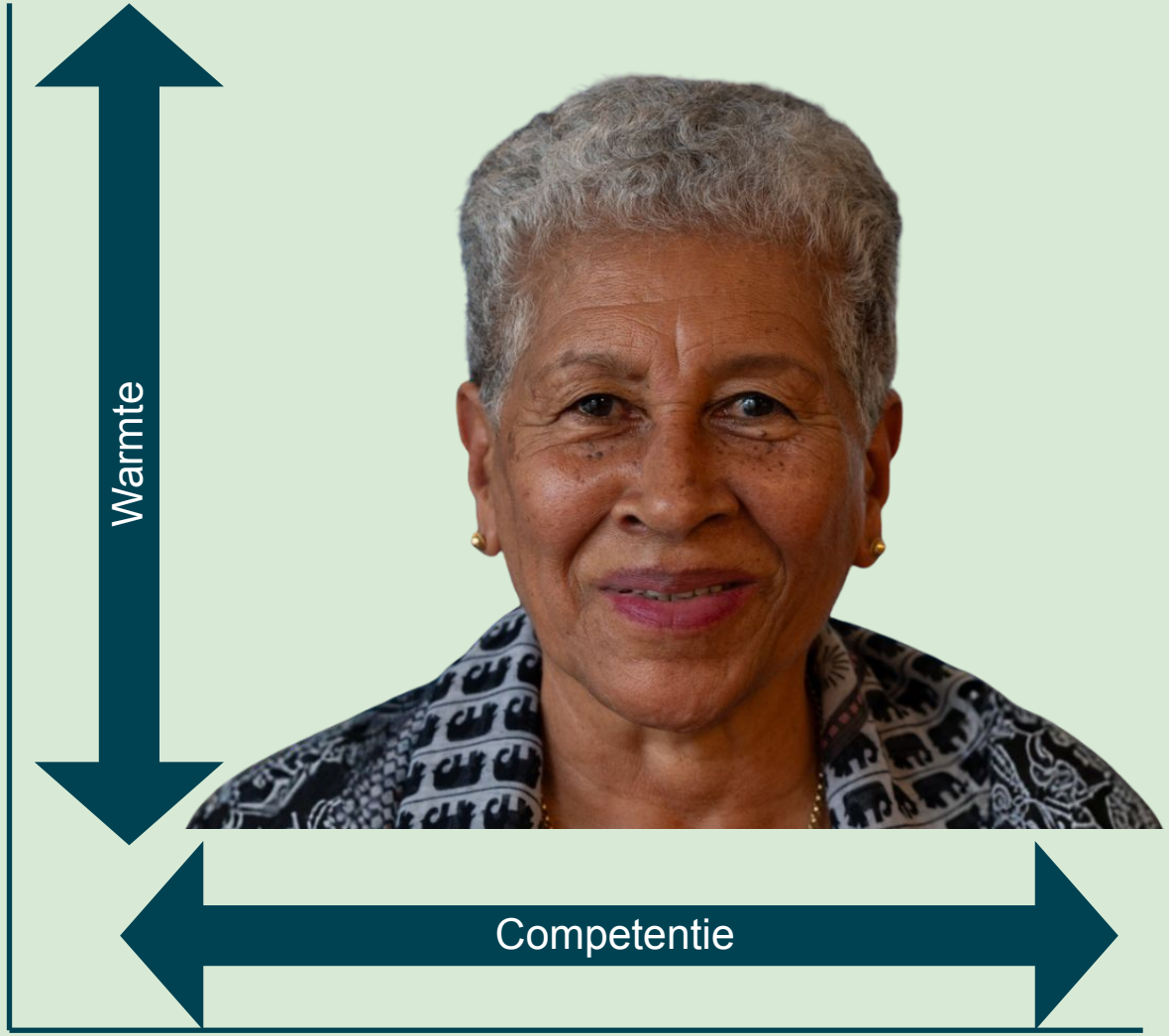

Welke beelden zijn er?

- Incompetent
- Fysieke achteruitgang
- Afhankelijk
- Ouderwets
- Vriendelijk
- Wijs
- Aardig

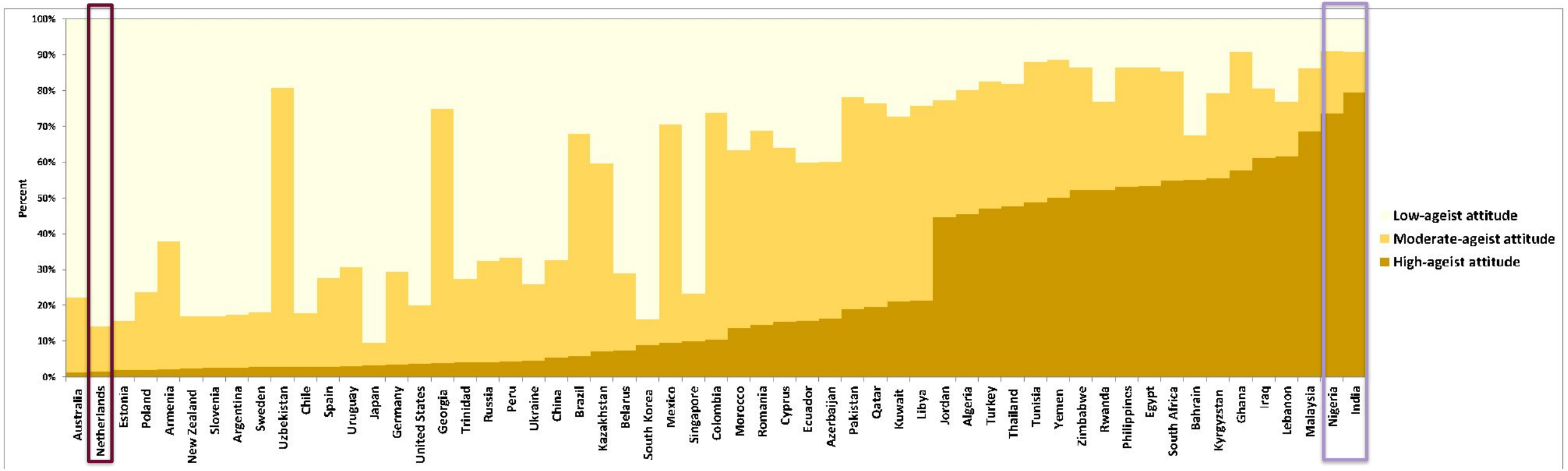
Nederland

- Kwetsbaar
- Dogmatisch
- Klagers
- Wijs
- Warm

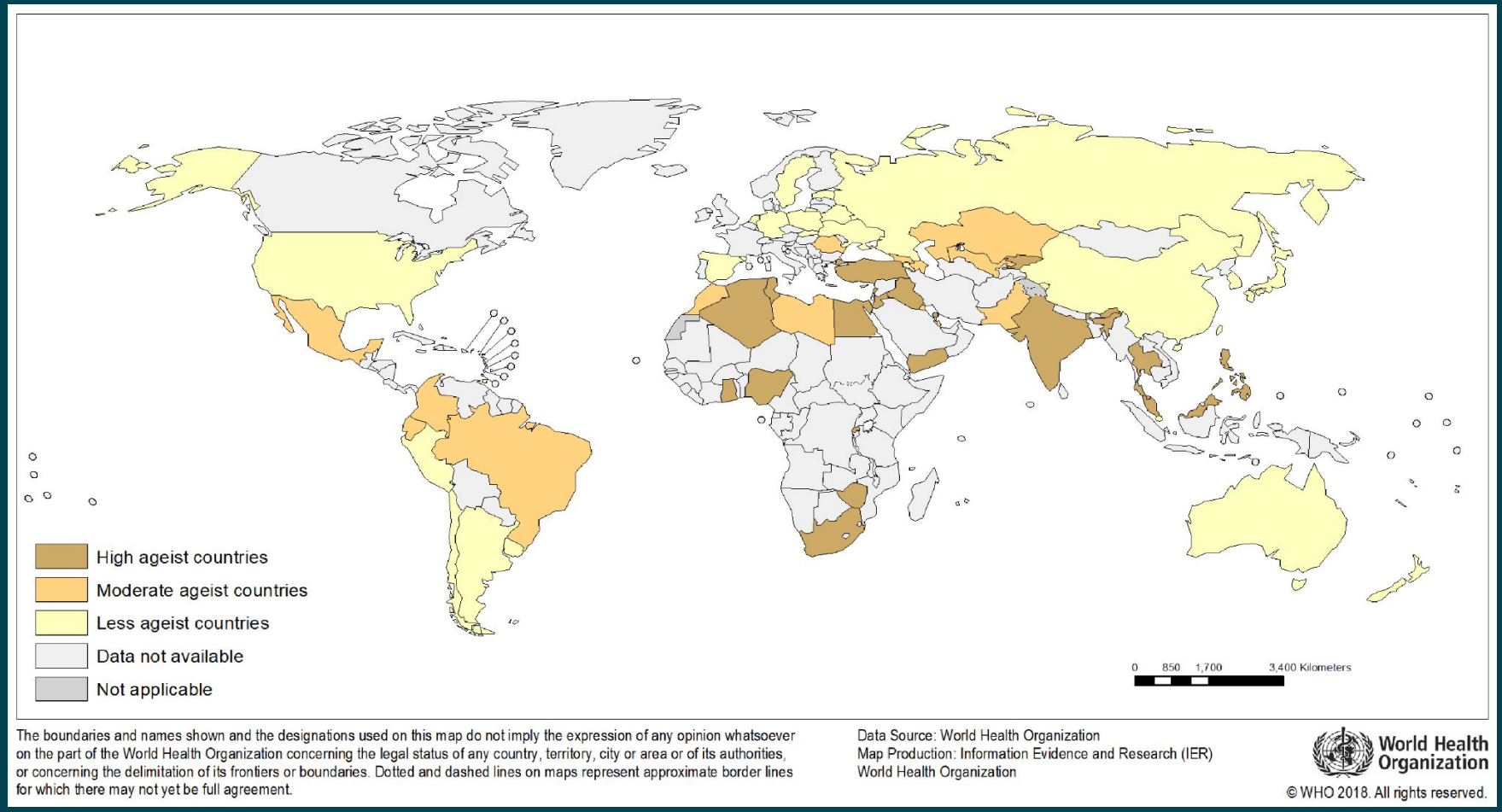
Cuddy et al. 2009

WHO Ageist attitudes

Officer et al. 2020 Ageist attitudes across the world

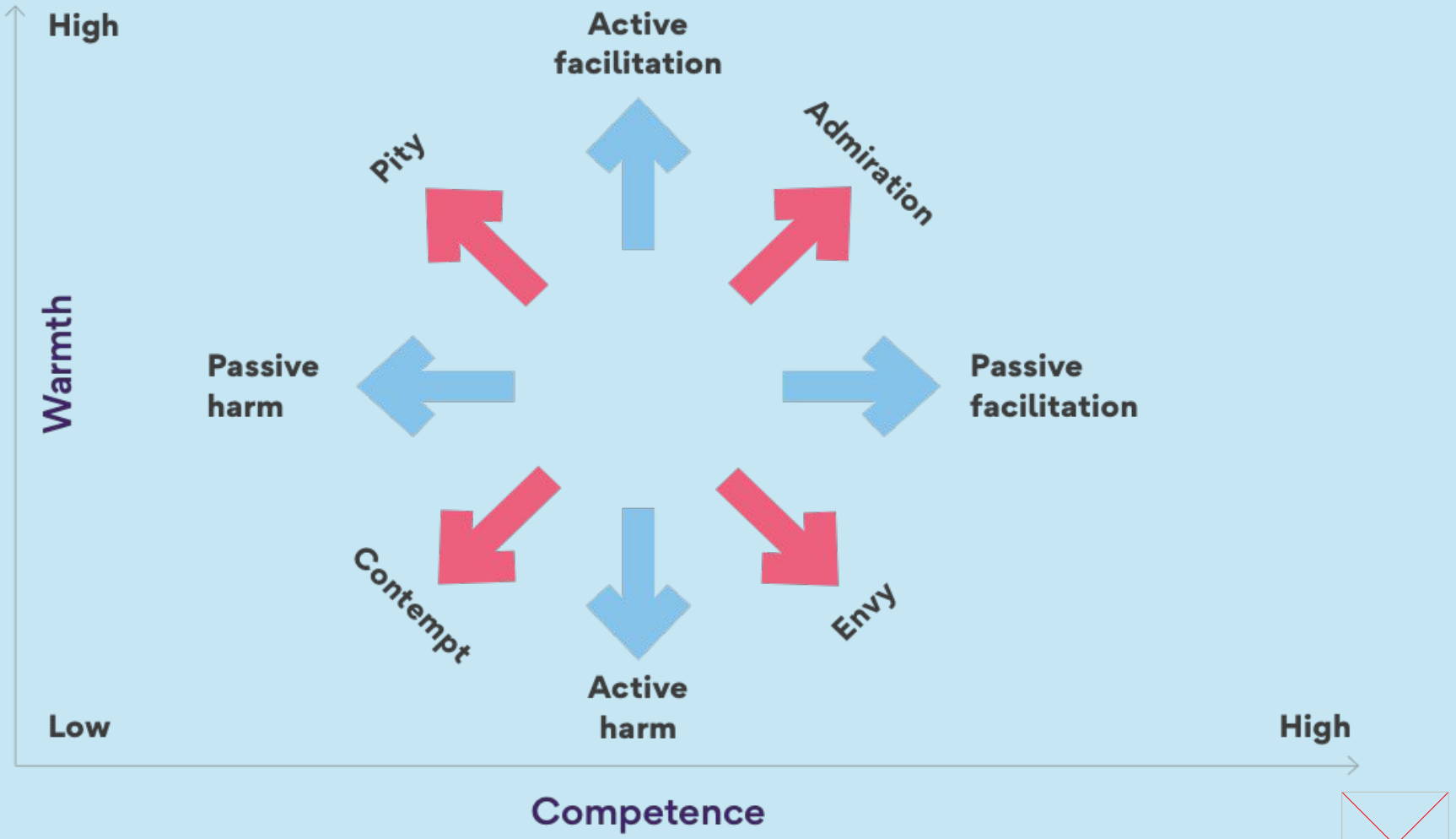
Country map

Officer et al. 2020 Ageist attitudes across the world

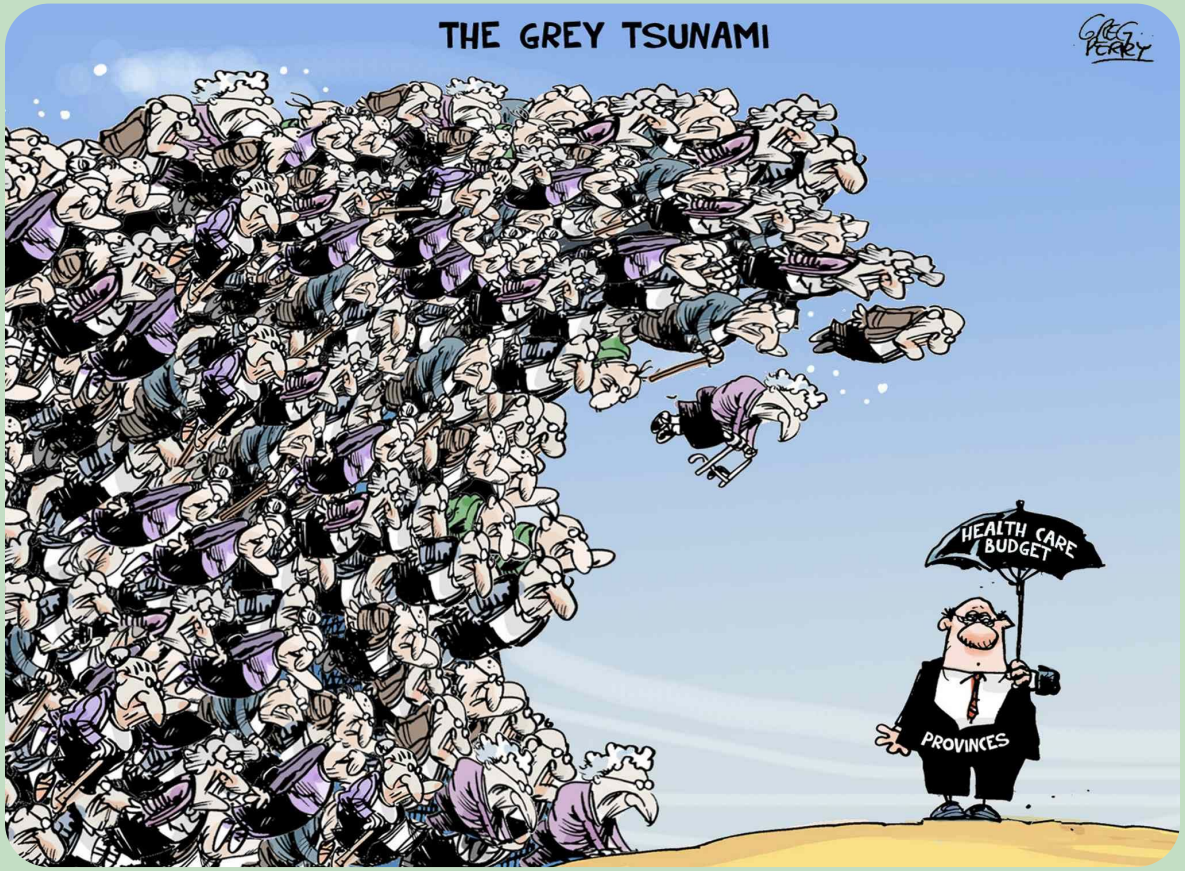
Benadering

Figure 2. Representation of the emotions and behaviours elicited from competence and warmth stereotypes. Emotions are represented by red arrows. Behaviours are represented by blue arrows. Cuddy et al., (2007).

[Center for Aging Better (2020). Doddery but dear?]

Ageism en self-ageism

Negatieve gevolgen voor ouderen

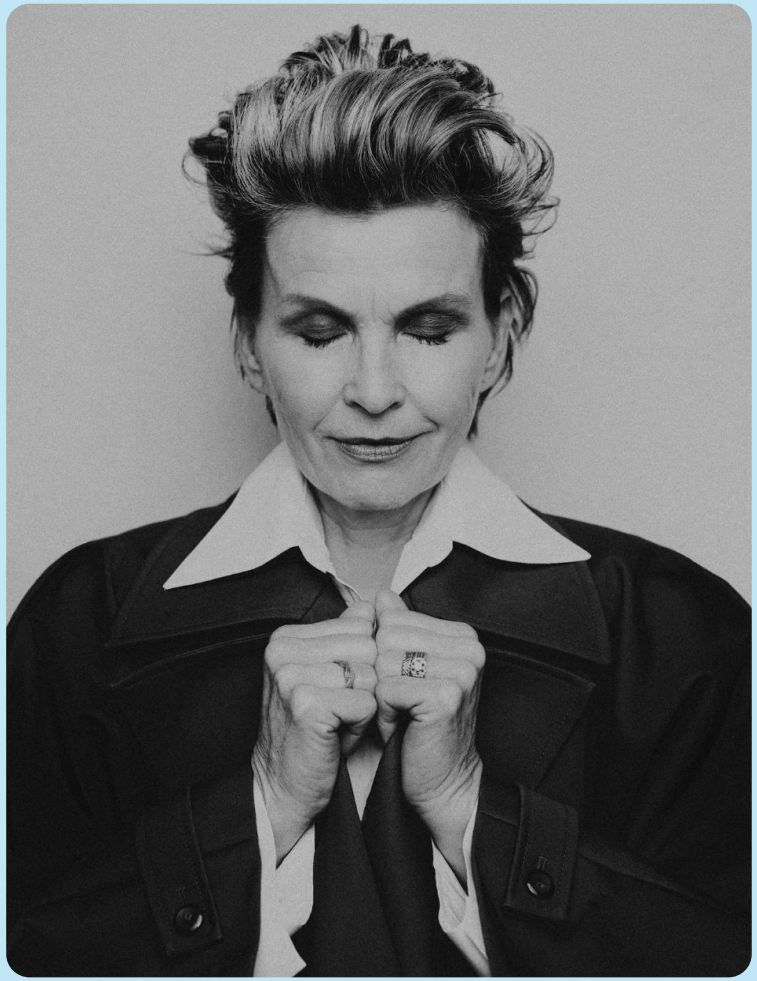
- Minder welbevinden
- Lagere fysieke en mentale gezondheid
- Verhoogde zorgkosten
- Lagere levensverwachting

In zorg en ondersteuning

- Minder behandelopties
- Andere diagnoses
- Betuttelende communicatie
- Aanbodgericht werken
- Negatieve beeldvorming ouderenzorg

Rolmodellen Marjan Berk en Anita Witzier

Intergenerationele verbondenheid en zorg

COLORS
© Elvin Boer

Lannoo Campus

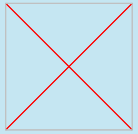
Jo Visser fonds

Leyden Academy on Vitality & Ageing

Tentoonstelling

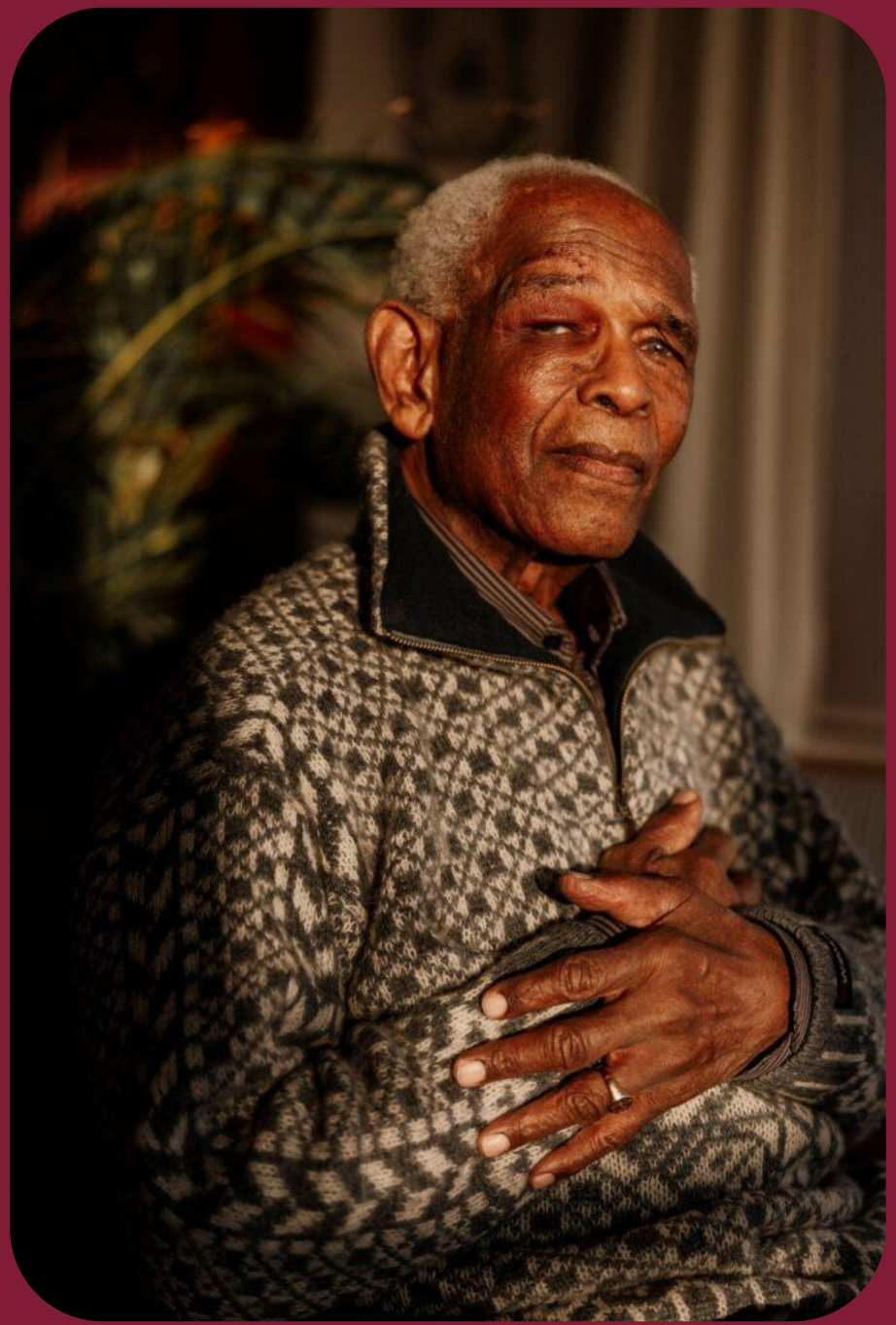
Museum van de Geest te Haarlem
Vanaf 12 februari 2026 t/m 3 januari 2027

Beeldvorming verrijken
Vergrijzing een menselijk gezicht geven

Harper's
BAZAAR
Let's celebrate
Women
of the
Year '24
Gerda Lenten Havertong
Icoon voor alle generaties
Juwelen, cadeaus, beauty en accessoires
Ultimate DRESSCODE: Smoking Hot · CARRIÈRELESSEN:
Learn from the best · DROOMREIS: Winterwonderland

Op de hoogte blijven?

Stuur een mailtje naar info@leydenacademy.nl

Leyden Academy
on Vitality & Ageing

Poortgebouw Zuid
Rijnsburgerweg
10
2333 AA Leiden

(+31) 071 524 09 60
info@leydenacademy.nl
leydenacademy.nl